

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan solidaarisuusjoukkoja koskevan ohjelman perustamisesta sekä (Euroopan solidaarisuusjoukoista annetun asetuksen) ja asetuksen (EU) N:o 375/2014 kumoamisesta”

(COM(2018) 440 final – 2018/0230 (COD))

(2019/C 62/33)

Esittelijä: **Michael McLOUGHLIN**

Lausuntopyyntö	Euroopan parlamentti, 2.7.2018 Euroopan unionin neuvosto, 10.7.2018
Oikeusperusta	EU:n toiminnasta tehdyn sopimuksen 165 artiklan 4 kohta, 166 artiklan 4 kohta, 214 artiklan 5 kohta ja 294 artikla
Vastaava erityisjaosto	”työllisyys, sosiaaliasiat, kansalaisuus”
Hyväksyminen erityisjaostossa	26.9.2018
Hyväksyminen täysistunnossa	17.10.2018
Täysistunnon nro	538
Äänestystulos	184/1/3
(puolesta / vastaan / pidättyi äänestämästä)	

1. Päätelmät ja suositukset

1.1 ETSK pitää tervetulleena sitoutumista uudistettuihin Euroopan solidaarisuusjoukkoihin, joiden määrärahoja lisätään ja osallistumistavoitetta laajennetaan.

1.2 Komitea suhtautuu myönteisesti Euroopan solidaarisuusjoukkojen kattavaan ja uuteen oikeusperustaan, erilliseen talousarvioon sekä yhdistämiseen Euroopan humanitaarisen avun vapaaehtoistyöjoukkojen kanssa ⁽¹⁾.

1.3 On tarvetta uudelle, kattavalle vapaaehtoistoimintaa koskevalle EU:n politiikalle, jossa otetaan huomioon kaikki keskeiset näkökohdat ja osallistetaan jäsenvaltiot Euroopan solidaarisuusjoukkojen mallia pidemmälle.

1.4 Komitea on tyytyväinen määrärahojen jakautumiseen niin, että etusijalle asetetaan vapaaehtoistyön toimintalohko, ja toivoo, että tätä näkökohtaa painotetaan jatkossakin.

1.5 Tulevaisuudessa EU:n on luotava kaksi erillistä tukiohjelmää, toinen nuoria ja toinen vapaaehtoistoimintaa varten, ja hyväksyttävä samalla tietty päällekkäisyys.

1.6 On kiinnitettävä huomiota sen varmistamiseen, etteivät erityisesti EU:n ulkopoliittikan kovaan voimaan liittyvät painopisteet vaikuta Euroopan solidaarisuusjoukkoihin EU:n vapaaehtoisapua koskevaan aloitteeseen yhdistämisen jälkeen.

1.7 On tuotettava luotettavia tilastoja – muun muassa Euroopan solidaarisuusjoukkojen toimien vaikutuksista yhteisöihin – hyvissä ajoin tukemaan Euroopan solidaarisuusjoukkojen arviointia ja niitä koskevaa päätöksentekoa, ja vaikka arviot olisivat kielteisiä, ne on julkistettava.

1.8 Työllisyyden toimintalohkoa on säänneltävä tiukasti ja tarkistettava säännöllisesti, jotta varmistetaan, että sitä koskevat sitoumukset täytetään.

1.9 Elinikäisen oppimisen periaatteen mukaisesti Euroopan solidaarisuusjoukkoihin ei pitäisi soveltaa ikärajoituksia, sillä sen avulla on tarkoitus tukea vapaaehtoistoimintaa.

⁽¹⁾ https://webgate.ec.europa.eu/echo/eu-aid-volunteers_en/

1.10 Komitea toistaa näkemyksensä siitä, että Euroopan solidaarisuusjoukot olisi rajattava voittoa tavoittelemattomaan sektoriin, ja tästä arvonäkökohdasta olisi pidettävä kiinni riippumatta siitä, mikä taho toteuttaa hankkeet.

1.11 On helpotettava vapaaehtoistoiminnan parhaiden käytänteiden jakamista ja asetettava se etusijalle, ja tähän olisi osallistettava EU:n jäsenvaltiot, jotta voidaan koota yhteen kaikki keskeiset tiedot ja edistää toimintapolitiikan kehittämistä tällä alalla.

1.12 Kansallisille toimistoille olisi tarjottava tehostettua tukea työllisyyden toimintalohkon ja työmarkkinakysymysten käsittelemiseen.

1.13 Olisi sovellettava tärkeimpiä asiakirjoja harjoitteluun osallistuvien oikeudenmukaisen kohtelun varmistamisesta sekä muita käsillä olevassa lausunnossa ehdotettuja toimenpiteitä, ja niistä olisi raportoitava Euroopan solidaarisuusjoukkoja koskevassa seurannassa.

1.14 Alan tärkeimmillä kansalaisyhteiskuntafoorumeilla (Euroopan nuorisofoorumi ja eurooppalainen vapaaehtoistyökeskus) tulisi olla keskeinen rooli Euroopan solidaarisuusjoukkoja koskevassa sääntelyssä ja niiden valvonnassa.

1.15 Ohjelman yksinkertaistaminen ja selkeyttäminen on tervetullutta.

1.16 EU:n on osoitettava halukkuutensa investoida muihin vapaaehtoistoiminnan malleihin ja tyypeihin Euroopan solidaarisuusjoukkojen ohella.

2. Taustaa

2.1 Euroopan komissio ehdottaa, että Euroopan solidaarisuusjoukkojen kokonaistalousarvioksi vahvistetaan 1,26 miljardia euroa käyppinä hintoina aikajaksolle 1. tammikuuta 2021–31. joulukuuta 2027. Tämä mahdollistaisi noin 350 000 nuoren osallistumisen vuosina 2021–2027 niiden 100 000 osallistujan lisäksi, joita komissio aikoo tukea vuoden 2020 loppuun mennessä.

2.2 Koska solidaarisuutta EU:n ulkopuolisten maiden kriisien ja katastrofien uhreja kohtaan on mahdollista kehittää edelleen, ehdotuksessa esitetään Euroopan solidaarisuusjoukkojen soveltamisalan laajentamista siten, että se käsittäisi tuen humanitaarisen avun operaatioille EU:n ulkopuolisissa maissa, EU:n syrjäisimpien alueiden lähiseuduilla sijaitsevat maat mukaan luettuina.

2.3 Euroopan solidaarisuusjoukkojen tavoitteena on lisätä nuorten ja eri organisaatioiden osallistumista matalakynnyksisiin ja laadukkaisiin solidaarisuustoimiin. Joukkojen avulla voidaan vahvistaa yhteenkuuluvuutta, solidaarisuutta ja demokratiaa Euroopassa ja ulkomailla sekä käsitellä yhteiskunnallisia ja humanitaarisia haasteita ruohonjuuritasolla pyrkien erityisesti edistämään sosiaalista osallisuutta.

2.4 Euroopan solidaarisuusjoukkojen ansiosta osallistujilla on mahdollisuus vahvistaa osaamistaan ja todentaa se sekä helpottaa integroitumistaan työmarkkinoille.

2.5 Ohjelman tarjoamia solidaarisuustoimia voidaan suorittaa sekä muussa kuin osallistujien asuinmaassa (kansainväliset toimet ja vapaaehtoistoiminta humanitaarisen avun tueksi) että osallistujien asuinmaassa (kotimaan toimet). Ohjelma toteutetaan seuraavien kahden toimintalohkon puitteissa:

— Toimintalohko 1: nuorten osallistuminen yhteiskunnallisiin haasteisiin vastaaviin solidaarisuustoimiin – Toimilla edistetään erityisesti yhteenkuuluvuuden, solidaarisuuden ja demokratian vahvistamista unionissa ja sen ulkopuolella ja vastataan samalla yhteiskunnallisiin haasteisiin pyrkien erityisesti edistämään sosiaalista osallisuutta.

— Toimintalohko 2: nuorten osallistuminen humanitaariseen apuun liittyviin solidaarisuustoimiin (Euroopan humanitaarisen avun vapaaehtoisjoukot) – Toimilla edistetään erityisesti tarveperusteisen humanitaarisen avun antamista, jolla pyritään pelastamaan ihmishenkiä, ehkäisemään ja lieventämään inhimillistä kärsimystä ja säilyttämään ihmisarvo, sekä vahvistamaan haavoittuvassa asemassa olevien tai katastrofista kärsimään joutuneiden yhteisöjen valmiuksia ja selviytymiskykyä.

2.6 Kaikki johonkin osallistujamaahan sijoittautuneet julkiset tai yksityiset yhteisöt ja kansainväliset organisaatiot voivat hakea rahoitusta Euroopan solidaarisuusjoukkojen puitteissa. Osallistujaorganisaation on saatava laatumerkki ennakkoehdellytyksenä rahoituksen saamiselle tai mahdollisten omarahoitteisten toimien toteuttamiselle Euroopan solidaarisuusjoukkojen puitteissa.

2.7 Erityistä huomiota kiinnitetään sen varmistamiseen, että Euroopan solidaarisuusjoukkojen tukemat toimet ovat kaikkien nuorten, erityisesti heikoimmassa asemassa olevien, ulottuvilla. Erityistoimenpiteitä otetaan käyttöön sosiaalisen osallisuuden ja heikossa asemassa olevien nuorten osallistumisen edistämiseksi sekä sellaisten rajoitteiden huomioon ottamiseksi, jotka johtuvat eräiden maaseutualueiden ja unionin syrjäisimpien alueiden sekä merentakaisen maiden ja alueiden syrjäisestä sijainnista.

3. Yleistä

3.1 ETSK pitää tervetulleena sitoutumista uudistettuihin Euroopan solidaarisuusjoukkoihin, joiden määrärahoja lisätään ja osallistumistavoitetta laajennetaan. Komitea katsoo kuitenkin, että ongelmia on edelleen ratkaisematta, ja monet näistä ongelmista tuodaan esiin komitean aiemmin aiheesta antamassa lausunnossa ⁽²⁾. On myös eräitä muita kehityssuuntia ja mahdollisia ongelmia, jotka liittyvät yhdistämiseen EU:n vapaaehtoisapua koskevan aloitteen kanssa, mikä johtaa vapaaehtoistyön toimintalohkon laajentamiseen naapurimaihin, liittymistä valmisteleviin maihin ja Euroopan unionin syrjäisimpiin alueisiin.

3.2 Käsillä olevassa lausunnossa keskitytään erityisesti siihen, mikä on uutta viimeisimmässä ehdotuksessa. Viimeisimmässä tiedonannossa ehdotetaan Euroopan solidaarisuusjoukoille kattavaa ja uutta oikeusperustaa, erillistä talousarviota sekä ohjelman tosiasiallista yhdistämistä Euroopan humanitaarisen avun vapaaehtoisjoukkojen kanssa. Komitea suhtautuu myönteisesti siihen, että Euroopan solidaarisuusjoukoista tulee ehdotusten mukaisesti yksi kokonaisuus tähänastisten kahdeksan eri yksikön yhdistelmän sijasta.

3.3 Euroopan solidaarisuusjoukkoja käsittelevässä komitean aiemmassa lausunnossa ⁽³⁾ esitetään useita kehotuksia, jotka ovat komitean mielestä edelleen perusteltuja. Koska monet näistä kehotuksista eivät ole johtaneet toimenpiteisiin, eräät niistä on esitettävä toistamiseen, ja toiset edellyttävät järjestelmiä ja rakenteita, jotta vältetään tulokset, joista komitea oli tuolloin huolissaan. Eräät näistä kehotuksista koskevat seuraavia seikkoja:

- laadunvalvonnan varmistaminen Euroopan solidaarisuusjoukkoihin osallistuvien osalta
- laadunvalvonnan varmistaminen paikallisyhteisöjen hankkeiden ja henkilöiden osalta
- verkkopohjaisten resurssien rooli vapaaehtoisten tukemisessa
- kysymys ”tuoreesta rahasta”
- muiden kuin voittoa tavoittelemattomien organisaatioiden rooli
- vapaaehtoistoiminnan määritelmä
- nuorisojärjestöjen rooli
- tarve tukea osallistujia heidän valmistautuessaan osallistumaan Euroopan solidaarisuusjoukkoihin
- tuki- ja seurantatoimet, jotka auttavat osaltaan varmistamaan, että osallistuminen Euroopan solidaarisuusjoukkoihin johtaa entistä todennäköisemmin elinikäiseen vapaaehtoistoimintaan ja muuhun solidaarisuutta ilmentävään toimintaan.

3.4 Komitean mielestä on tärkeää, että keskeiset kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden foorumit, kuten Euroopan nuorisofoorumi ja eurooppalainen vapaaehtoistyökeskus, otetaan virallisesti mukaan Euroopan solidaarisuusjoukkojen seurantaelimeen, jotta varmistetaan, että kansalaisyhteiskunnan ääni kuullaan ja että palaute kentältä ja ohjelman käyttäjiltä vaikuttaa ohjelman hallintoihin.

3.5 On tärkeää tarkastella yhdistämistä EU:n vapaaehtoisapua koskevan aloitteen kanssa. Kyse on hyvin erityyppisestä toiminnasta. Vaikka monet asiat voivatkin puhua prosessin yksinkertaistamisen ja selkiyttämisen puolesta, kehityskysymyksiin liittyy erilaisia ja erityisiä ongelmia suhteessa kulttuuriin, valtaan ja hanketyyppiin. Tämä haaste tuodaan esiin ehdotuksessa. On tärkeää olla kiirehtimättä näitä asioita pelkästään hallinnollisista syistä.

3.6 EU:n vapaaehtoisapu on suhteellisen suppea ohjelma, mutta sitä ei ole suunnattu yksinomaan nuorille – seikka, josta ehdotuksessa näkyy vaiettavan. Kuten EU:n vapaaehtoisavun ulkoisessa arvioinnissa kävi ilmi, ohjelmalla on hallussaan eurooppalainen standardi vapaaehtoistoiminnan organisoinnista, joten tällaista kokemusta tai tällaisia järjestelmiä ei tulisi menettää yhdistämisessä Euroopan solidaarisuusjoukkojen kanssa.

⁽²⁾ EUVL C 81, 2.3.2018, s. 160

⁽³⁾ EUVL C 81, 2.3.2018, s. 160

3.7 Euroopan solidaarisuusjoukkojen portaalin⁽⁴⁾ tietoja on analysoitava, jotta ryhdytään tutkimaan myös sen toiminnan alkuvaiheen vaikutuksia. Arviointi- ja palautejärjestelmillä on ratkaiseva merkitys. Niiden lisäksi olisi varmistettava, että virallisesti edellytettävät järjestelmät, kuten mahdollisuus kääntyä Euroopan oikeusasiamiehen puoleen, ovat avoinna sekä osallistujille että muille sidosryhmille.

3.8 Vapaaehtoistoiminnan tukeminen

3.8.1 Vapaaehtoistoiminnalle annettava tuki voi olla muodoltaan monenlaista, ja suuri osa siitä kuuluu jatkossakin jäsenvaltioiden vastuulle. Komissio korostaa, että Euroopan solidaarisuusjoukoissa on kyse vain yhdestä ohjelmasta ja yhdestä näkökulmasta. Euroopan solidaarisuusjoukot nähdään kuitenkin nykyisin keskeisenä aloitteena, jolla on suuri poliittinen painoarvo. Tämä voi heikentää mahdollisuuksia, jotka liittyvät vapaaehtoistoiminnan tukemista koskevaan kohdennetumpaan toimintatapaan.

3.8.2 Huolta aiheuttaa luonnollisesti se, että Euroopan solidaarisuusjoukot saattavat houkuttaa ihmisiä pois muista vapaaehtoistoiminnan muodoista. Vastaavasti – vaikka komitea suhtautuu aina myönteisesti kansalaisyhteiskunnan organisaatioille annettavaan tukeen – suuremman vetovoiman johdosta seurauksena voi olla, että päätetään tehdä vapaaehtoistyötä kansalaisyhteiskunnan organisaatiolle enemmän kuin viranomaistaholle tai mahdollisesti yksilötason vapaaehtoistyötä tai päättää sitoutua kansainväliseen vapaaehtoistointaan paikallisen vapaaehtoistoiminnan sijasta.

3.8.3 Vapaaehtoistointa on hyvin monitahoinen käsite. Se voi olla ajallisesti hyvin rajattua tai vastaavasti varsin pitkäjänteistä. Siihen voi liittyä eriasteita pyyteettömyyttä ja intoa, ja erityisesti siihen omistettava aika vaihtelee. Vapaaehtoistointa palvelee epäilemättä yhteistä hyvää, ja samanaikaisesti sen avulla voidaan ajaa merkittäviä yhteiskunnallisia ja taloudellisia intressejä vähentämällä valtioon kohdistuvaa painetta ja varmistamalla keskeisten tehtävien toteuttaminen usein hyvin paikallisessa kontekstissa. Valtion on näin ollen tuettava vapaaehtoistointia EU:n tavoin. Euroopan solidaarisuusjoukot on vain yksi ohjelma muiden joukossa, mutta se, että siinä keskitytään vapaaehtoistyöhön, jota harjoitetaan käytännössä kokoaikaisesti kansainvälisissä puitteissa, korostaa tätä lähestymistapaa. Muun tyyppinen vapaaehtoistointa ei näin mahdollisesti saa parhaalla tahdollakaan samanlaista huomiota.

3.8.4 Vapaaehtoistoiminnalle annettavan julkisen tuen on oltava monimuotoista ja katettava työelämä, joustavat sosiaaliturvajärjestelyt, sertifiointi, viranomaistahojen käytänteet terveydenhuollon ja koulutuksen alalla, kysymys korvauksesta tarvittaessa, koulutus ja monet muut seikat. EU:n on ehdottomasti annettava signaali siitä, että kaikki nämä kysymykset otetaan huomioon, ja vaikkei unionilla olekaan toimivaltaa kaikilla aloilla, sen on noudatettava varovaisuutta asettaessaan etusijalle yhden vapaaehtoistyön muodon toiseen nähden rahoitusta myöntäessään. On tarvetta laaja-alaiselle ja kattavalle vapaaehtoistyötä koskevalle toimintapolitiikalle enemmän kuin yhdelle ainoalle ohjelmalle riippumatta siitä, miten tyytyväisiä siihen ollaan tai miten hyvin se on rahoitettu.

3.8.5 Uusista ehdotuksista huolimatta ja alkuvaiheen tietynlaisen vakiintumisen jälkeenkin jäljellä on edelleen erinäisiä yleisiä kysymyksiä tarkoitusperästä ja tavoitteista. On päätettävä korkeimmalla tasolla, onko Euroopan solidaarisuusjoukot vapaaehtoistyön ohjelma vai tuetaanko siitä nuorten kehittymistä. Molempiin tavoitteisiin pyrkiminen saattaa synnyttää vaikeuksia.

3.8.6 Tässä yhteydessä voi olla suositeltavaa erottaa toisistaan vapaaehtoistoiminnan tukemisen – joka voi olla muodoltaan monenlaista – ja nuoriso-ohjelmien – joita voidaan tukea nuorisostrategian puitteissa – logiikka ja tarkoitusperä. Niiden sekoittumisen tai päällekkäisyyden tulisi juontua niiden suunnittelusta ja toiminta-ajatuksista ennemminkin kuin niiden historiasta ja saatavilla olevasta rahoituksesta. Tulevaisuuden kannalta vaikuttaisi todellakin tarkoituksenmukaisemmalta, että nuorten ja vapaaehtoistoiminnan tukemiseen on erilliset ohjelmat, vaikka tämä johtaisi tiettyyn päällekkäisyyteen. Tämä saattaisi olla sovelias lähestymistapa, jos esimerkiksi aloittaisimme toiminnan puhtaalta pöydältä.

3.8.7 Euroopan solidaarisuusjoukoilla on huomattava määrä tavoitteita. Meidän on alituisesti kysyttävä, mikä on ohjelman tarkoitus ja onko ohjelma paras keino vastata siihen. Yleisesti ottaen komitea katsoo edelleen, että Euroopan solidaarisuusjoukkojen tulisi olla olemassa yksinomaan voittoa tavoittelemattomia organisaatioita varten. Tämä voi kattaa kumppanuudet voittoa tavoittelevien organisaatioiden kanssa, mutta toiminnan harjoittajana tulisi selkeästi olla voittoa tavoittelematon organisaatio ja tarvittaessa toimintaa tulisi ohjata asiaankuuluva oikeudellisesti sitova sopimus.

⁽⁴⁾ https://europa.eu/youth/solidarity_fi

3.9 Työllisyyden toimintaloikka

3.9.1 Euroopan solidaarisuusjoukkojen työllisyyden toimintaloikka saa paljon huomiota. Komitea katsoo, että Euroopan solidaarisuusjoukkojen puitteissa tehtävä työ edellyttää äärimmäisen tiukkaa sääntelyä, ja ilman muuta ainoastaan voittoa tavoittelemattomien tahojen tulisi tarjota sitä. Se, että työllisyyden toimintaloikka luotaisiin hyvin rajalliselle määrälle työpaikkoja, näyttää edellyttävän suurta työmäärää ja huomattavia ponnisteluja, minkä lisäksi sitä olisi arvioitava jatkuvasti uudelleen. Parhaalla tahdollakaan ei voida odottaa, että kansallisilla toimistoilla (jotka ovat samoja kuin Erasmus+-ohjelmassa) on riittävästi tietämystä työllisyys- ja työmarkkinakysymyksistä.

3.9.2 Jos työllisyyden toimintaloikka täytyy säilyttää, sen on vastattava alan korkeimpia standardeja. Joukko erilaisia vapaaehtoistoimintaa, työskentelyä ja nuoria koskevia normeja ja ulkoisia asiakirjoja on edelleen keskeisiä tässä yhteydessä, ja komitea kannattaa niitä edelleen ja suosittelee niitä komissiolle, toimeenpanovirastolle ja kansallisille toimistoille:

- a) Euroopan vapaaehtoistoiminnan toimenpideohjelma (PAVE) ⁽⁵⁾
- b) Euroopan nuorisofoorumin vapaaehtoisten oikeuksia ja velvollisuuksia koskeva eurooppalainen peruskirja ⁽⁶⁾
- c) Euroopan nuorisofoorumin työharjoittelun ja oppisopimuskoulutuksen laatua koskeva eurooppalainen ohjeisto ⁽⁷⁾
- d) Euroopan parlamentin puhemiesistön päätös palkattomasta harjoittelusta ⁽⁸⁾.

3.10 Nuoriso-ohjelma?

3.10.1 Ymmärrettävästi huomattavan suuri paino on nuorten osallistujien kokemuksessa, hyvinvoinnissa ja kehitymisessä, ja komitea kannattaa tätä kaikilta osin. Yhtä lailla huomiota on kiinnitettävä toimien laatuun sekä siihen, saavutetaanko toimille asetetut tavoitteet ja ovatko toimet asiaankuuluvien odotusten ja normien mukaisia asianomaisilla aloilla. Kompromisseja hankkeen laadun ja osallistujan tulosten laadun välillä ei ole; ne ovat yhtä tärkeitä.

3.10.2 Vaikka vapaaehtoistyö on nuorten kannalta erityinen tavoite ja erityinen prioriteetti, tässä vaiheessa voi myös elinikäistä oppimista ajatellen olla aika aloittaa keskustelu siitä, pitäisikö Euroopan solidaarisuusjoukoilla ja siihen liittyvällä toiminnalla olla jokin ikäraja. Monilla ihmisillä yhteiskunnassa ja jotakin tarjottavaa ja – itse asiassa – jotakin opittavaa, ja sukupolvien välinen solidaarisuus voi olla yhtä lailla tärkeää.

4. Erityistä

4.1 Ei ole selvää, ovatko tiedot tähänastisesta edistymisestä olleet riittävät, jotta voidaan tehdä uusia päätöksiä vakiinnuttamisesta ja yhdistämisestä uusien alojen kanssa. Eurooppalainen vapaaehtoispalvelu (EVS) ⁽⁹⁾ perustui selkeään logiikkaan nuorille suunnattuna ohjelmana. Komitea ei ole vakuuttunut siitä, että eurooppalaisesta vapaaehtoispalvelusta tehtiin riittäviä vaikutustenarvioiteja, ennen kuin Euroopan solidaarisuusjoukot otettiin käyttöön. Vaikka suurta osaa EVS:n toiminnasta toteutetaan nykyisin Euroopan solidaarisuusjoukkojen puitteissa, voi pelätä, että tätä prosessia on vauhdittanut käytettävissä oleva talousarvio ennemminkin kuin visio vapaaehtoistoiminnasta. Komitean mielestä ei ole myöskään selvää, missä määrin nuoret osallistuvat tätä muutosta koskevaan päätöksentekoon.

4.2 EU:n humanitaarisen avun ja vapaaehtoispalvelun ohjelmien yhdistämisen on perustuttava selkeään ja täsmälliseen logiikkaan. Osassa EU:n ulkoista politiikka keskitytään yhä enemmän turvallisuuteen, ja myös pakolaiskriisillä on ollut vaikutusta. Tämä voi myös osaltaan edistää muutosta Euroopan solidaarisuusjoukkojen luonteessa, jos niitä käytetään osana EU:n ulkoista toimintaa. Niin ikään tämän yhdistämisen myötä humanitaarisen ulottuvuuden osalta otetaan käyttöön ikäraja, jota ei ollut aiemmin.

4.3 EU:n uuden nuorisostrategian ⁽¹⁰⁾ tavoitteet, jotka liittyvät siihen, että lisätään osallistumista muuhun kuin Euroopan solidaarisuusjoukkojen vapaaehtoistoimintaan jäsenvaltioissa, voitaisiin tuoda painokkaammin esiin ehdotuksessa. EU:n nuorisostrategialla 2019–2027 näkyy olevan kunnianhimoisempia tavoitteita, kun kyse on siitä, että jäsenvaltioita kannustetaan vahvistamaan vapaaehtoistoimintaa koskevia toimintapolitiikkoja ja rohkaisemaan useampia nuoria olemaan

⁽⁵⁾ http://www.kansalaisareena.fi/EYV2011Alliance_PAVE_copyfriendly.pdf

⁽⁶⁾ <https://www.youthforum.org/charter-rights-and-responsibilities-volunteers>

⁽⁷⁾ <https://www.youthforum.org/european-quality-charter-internships-and-apprenticeships>

⁽⁸⁾ <https://www.socialistsanddemocrats.eu/newsroom/unpaid-internships-european-parliament-and-elsewhere-must-be-banned-say-sds>

⁽⁹⁾ <https://europeanvoluntaryservice.org/>

⁽¹⁰⁾ https://ec.europa.eu/youth/policy/youth-strategy_en

aktiivisia. Olisi tärkeää, että säädetään myös erityisestä rahoituksesta, jotta jäsenvaltioille tarjotaan mahdollisuuksia jakaa vapaaehtoistoimintaa koskeviin toimintapolitiikkoihin ja strategioihin liittyviä parhaita käytänteitä, esimerkiksi nuorten vapaaehtoistyöntekijöiden liikkuvuutta käsittelevän asiantuntijaryhmän perustamiseksi uudelleen. Komitea toivoo erityisesti, että Euroopan solidaarisuusjoukkojen välinettä oppimistulosten tunnustamiseksi voitaisiin käyttää vapaaehtoistoimintaan osallistumisen kaikissa muodoissa Euroopan solidaarisuusjoukkojen ulkopuolella. Tarkasteltavan ehdotuksen oikeusperusta ei sulje tätä pois, mutta olisi hyödyllistä asettaa tätä koskeva laajempi tavoite.

4.4 Uudessa ehdotuksessa luvataan yksinkertaistaa menettelyjä, ja tämä on tervetullutta. Lisäyksityiskohdat tältä osin olisivat sidosryhmille hyödyllisiä. Paikalliset solidaarisuushankkeet ovat erittäin tervetullutta kehitystä, ja ne olisi asetettava etusijalle.

4.5 Osassa Euroopan solidaarisuusjoukkoihin liittyvässä tiedotusaineistossa keskitytään suuressa määrin yksilön mahdollisuuksiin ja yksilön kehitykseen. Vaikka tämän näkökohdan tulee sisältyä tarjontaan, on luonnollisesti äärimmäisen tärkeää, että myös lopputuotetta ja vapaaehtoistoiminnan tulosta korostetaan ja tehdään yhtä lailla tunnetuksi. Tässä yhteydessä DiscoverEU-aloitteen⁽¹¹⁾ osalta saattaisi olla tarpeen noudattaa varovaisuutta, jottei synny käsitystä, että EU:n tuki on tarkoitettu ensisijaisesti "sapattivuotia" ja hyväosaisempia nuoria varten.

4.6 Komitea kannattaa painokkaasti alustavaa 90 prosentin osuutta vapaaehtoistyöhön ohjelman talousarviossa sekä suunnitelmaa lisätä heikommassa asemassa oleville suunnattua mentorointia. Määrärahojen toimintalohkoittainen jakautuminen olisi säilytettävä, paitsi jos kysynnän puutteen johdosta kansallisten toimistojen on tehtävä määrärahasiirtoja budjettikohtien välillä. Yleisesti ottaen määrärahojen jako olisi toteutettava osallistuvien organisaatioiden esitysten pohjalta.

4.7 On tarpeen osoittaa riittävät resurssit kansallisille toimistoille erityisesti, jotta vastataan mahdollisiin haasteisiin, joita asettaa lisätulosten aikaansaaminen Euroopan solidaarisuusjoukkojen ammatillisen näkökohdan osalta, ja jotta kyseiset toimistot kykenevät tekemään yhteistyötä työnvälitystoimistojen ja muiden asiaankuuluvien kansallisten järjestelmien kanssa.

4.8 Eurooppalaisella vapaaehtoispalvelulla (EVS) oli vahva virallisen oppimisen ja arkioppimisen kehys. On kehitetty kulttuurialan työntekijöiden Erasmus-malli, joka voisi olla hyödyllinen Euroopan solidaarisuusjoukkojen kannalta. Epävirallinen oppiminen on erittäin tärkeä ala. Olisi aiheellista tarkastella Pisa-ohjelman lähestymistapaa, jonka mukaan opiskelijat voivat saada opintopisteitä Erasmus-tyyppisestä käytännön työstä.

4.9 Euroopan solidaarisuusjoukkoihin liittyy seurantaulottuvuus, mutta sen on suunniteltu koskevan ainoastaan tietämyksen jakamista. On pyrittävä pitkäjänteisempään sitoutumiseen solidaarisuustoimiin, muun muassa osallistujien vapaa-ajalla tehtävään osa-aikaiseen vapaaehtoistyöhön (yleisin muoto), Euroopan solidaarisuusjoukkojen tarjoaman vapaaehtoistoimintamahdollisuuden jälkeen.

4.10 On tärkeää analysoida, miten ohjelman ammatillista osiota on hyödynnetty tähän mennessä, ja reagoitava siihen. Eräissä ennakoarvioinnin tehokkuusmittauksissa keskityttiin enemmän määrällisiin tuloksiin kuin laadullisiin tuloksiin, ja tulevaisuuden arvioinneissa tähän olisi kiinnitettävä huomiota.

Bryssel 17. lokakuuta 2018.

*Euroopan talous- ja sosiaalikomitean
puheenjohtaja
Luca JAHIER*

⁽¹¹⁾ https://europa.eu/youth/discovereu_fi